

Raport de activitate al Institutului de Economie Agrară pentru anul 2018

1. Institutul de cercetare. Direcții de cercetare. Programe/teme de cercetare

Institutul de Economie Agrară (IEA) este o organizație de cercetare științifică cu personalitate juridică, parte componentă a Institutului Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" (INCE). Activitatea de cercetare a IEA are codul 53 conform clasificării UNESCO și codul 7220 conform clasificării CAEN.

Lucrările de cercetare realizate în anul 2018 în IEA s-au înscris în temele aprobate prin *Planul de cercetare al INCE pentru anul 2018*, elaborat în conformitate cu domeniile strategice și direcțiile prioritare incluse în "Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014-2020", în cadrul *Domeniului strategic 6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)*.

Subsumate *Direcției prioritare 6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România*, IEA a coordonat șapte teme de cercetare, în cadrul cărora au fost realizate **21 lucrări** de cercetare, enumerate în continuare.

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.8.1. Contribuții la elaborarea unei metodologii de cuantificare a gradului de dezvoltare regională și locală în România (coord. acad. Păun Ion Otiman):

- Păun Ion Otiman – *Contribuții la elaborarea unei metodologii de cuantificare a gradului de dezvoltare regională și locală în România*

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.8.2: Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020) (coord. dr. Cecilia Alexandri și dr. Lucian Luca):

- Cecilia Alexandri, Lucian Luca, Daniela Giurca – *Posibile opțiuni ale României în implementarea PAC post 2020*

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.8.4: Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019) (coord. dr. Iuliana Ionel):

- Mariana Grodea – *Consecințele aplicării PAC asupra dezvoltării sectorului de creștere a bovinelor din România*
- Mihaela Kruzslıckıka – *Influența măsurilor din cadrul PAC asupra filierei cerealelor din România*
- Iuliana Ionel, Corina Sâman – *Constrângeri și oportunități pe filiera cărnii de porc din România*
- Gavrilă Viorica – *Filiera fructelor în contextul PAC. Efecte și provocări*
- Cornelia Alboiu – *Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul PAC asupra filierei legumelor din România*
- Diana-Maria Drigă – *Efectele măsurilor din cadrul PAC asupra evoluției sectorului plantelor oleaginoase din România*

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.8.5: Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control (temă pe 2 ani: 2018-2019) (coord. dr. Gheorghe Hurduzeu):

- Cristian Kevorchian, Gheorghe Hurduzeu – *Tehnologii Blockchain pentru acoperirea riscului meteorologic din agricultură prin asigurări parametriche*
- Mirela Rusali – *Evaluări asupra sectoarelor de prelucrare a alimentelor din România în context european – performanțe și factori de risc*

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.8.6: Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019) (coord. dr. Camelia Gavrilesco):

- Crina Turtoi – *Evoluția principalilor indicatori de agro-mediu cu privire la utilizarea terenului agricol în România*
- Nicole Livia Petculescu – *Tendențe europene în siguranța alimentară reflectate în sectorul agroalimentar românesc*

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.8.7: Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) (coord. dr. Marioara Rusu):

- Marioara Rusu – *Metode de evaluare a efectelor socio-economice și de mediu a practicilor agroecologice*
- Elisabeta Roșu – *Metode de evaluare a schemei de susținere a zonelor defavorizate / zone cu constrângeri naturale*
- Lorena Chiștea – *Metode de evaluare a impactului direct și indirect al politicilor de dezvoltare rurală asupra gospodăriilor rurale*
- Mihai Chiștea – *Model teoretic al competitivității teritoriale, după tipologia urban-rural*
- Sorinel Ionel Bucur – *Metode de evaluare a impactului politicilor de dezvoltare rurală asupra nivelului de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare din mediul rural românesc*
- Elena Sima – *Metode de evaluare a impactului economic, social și de mediu a turismului rural*
- Dan-Marius Voicilaș – *Metode pentru evaluarea măsurilor de sprijinire a investițiilor din cadrul politicii de dezvoltare rurală*

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.8.8: Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală (coord. dr. Monica-Mihaela Tudor):

- Monica-Mihaela Tudor – *Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală*
- Violeta Florian – *Responsabilitatea socială – de la concept la practică în dezvoltarea regională și locală*

În cadrul *Direcției prioritare 6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018*, IEA a coordonat o temă de cercetare, materializată prin finanțarea a **5 lucrări**, după cum urmează.

Lucrări de plan în cadrul Temei 6.11.9: Agricultură României 1918-2018 (coord. dr. Camelia Gavrilesco, dr. Monica Tudor):

- Cecilia Alexandri, Lucian Luca – *Agricultura României 1918-2018*

- Camelia Gavrilescu – *Evoluții istorice ale comerțului agro-alimentar – de la perioada postbelică până în prezent*
- Camelia Toma – *Aspecte ale evoluției fiscalității în agricultura României în perioada 1918-2018* (partea a II-a, perioada 1918-1989)
- Corina Dinculescu – *100 de ani de recensăminte în România*
- Anca Marina Izvoranu – *Fiscalitatea și sistemul fiscal – repere de după 1859*

2. Resurse umane

În IEA, în anul 2018 și-au desfășurat activitatea un număr de 17 cercetători cu normă întregă și 8 cercetători cu jumătate de normă, care formează personalul de cercetare atestat (echivalent 21 de posturi). Dintre aceștia, 21 sunt doctori, iar 5 au urmat programe postdoctorale, unul fiind conducător de doctorat. Personalul de cercetare neatestat cuprinde doi asistenți de cercetare cu normă întregă (care sunt doctoranzi) și unul cu jumătate de normă. Numărul total al doctoranzilor din IEA la sfârșitul anului 2018 este de 6.

3. Activitate de formare a tinerilor cercetători

Prof. univ. Gheorghe Hurduzeu este conducător de doctorat în cadrul școlii doctorale ”Economie și afaceri internaționale” de la ASE.

4. Infrastructură de cercetare nouă

Nu e cazul.

5. Rezultatele cercetării desfășurate în anul 2018 (conform anexei)

Sintetic, rezultatele IEA sunt prezentate în anexa raportului, pe baza informațiilor din anexa detaliată, pregătită ca document separat.

6. Realizări excelente obținute în anul 2018

- Derularea de către Institutul de Economie Agrară, în parteneriat cu centre de cercetare de prestigiu din UE, a trei proiecte H2020: 1) *PERCEIVE Perception and evaluation of Regional and Cohesion Policies by Europeans and Identification with the values of Europe* (responsabil Monica-Mihaela Tudor); 2) *SURE-Farm Towards SUSTainable and RESilient EU FARMing systems* (responsabil Camelia Gavrilescu); 3) *LIFT Low-Input Farming and Territories – Integrating Knowledge for Improving Ecosystem based Farming* (responsabil Marioara Rusu).
- Conferința "Strengthening European identity through Cohesion Policy, first findings and policy recommendations from the PERCEIVE project", organizată de IEA, 25 - 26 octombrie 2018, la sediul World Bank Office, București.
- Capitolul "Land Use Patterns - Key Element of Quality of Life in the Metropolitan Area of Bucharest" (autori: Simion Gabriel și Marioara Rusu), în volumul *Multidimensional Approach to Quality of Life Issues - A Spatial Analysis* (Ed. B.K. Sinha), în curs de apariție la Springer Nature.
- Articolul *The Impact of the World Food Price Index on Some East-European Economies*, (autori: Corina Sâman, Cecilia Alexandri), publicat în *Journal of Business Economics and Management*, 2018, Volume 19 Issue 2: 268-287
- Intensificarea colaborării dintre IEA și *European Association of Agricultural Economists*, prin participarea a doi cercetători la manifestări organizate în 2018 (Mirela Rusali la Seminarul EAAE 164 de la Chania în Grecia și Dan-Marius Voicilaș la Seminarul EAAE

167 de la Pulawy în Polonia), la care se adaugă acceptarea propunerii IEA de organizare a seminarului EAAE 173 în București pe 26-27 septembrie 2019.

7. Premii internaționale/naționale, ale Academiei Române obținute de către cercetători

-

8. Cooperări științifice naționale și internaționale, inclusiv în cadrul proiectelor (cu menționarea numărului proiectului și a partenerilor); vizitatori din străinătate

Acorduri generale semnate cu institute similare din străinătate:

- Acord privind cooperarea științifică dintre IEA și INCE Chișinău (2015-2019).
- Acord de cooperare științifică cu University of Kragujevac, Faculty of Hotel Management and Tourism in Vrnjačka Banja, Serbia.
- Acord privind cooperarea științifică dintre IEA și IAE Sofia, Bulgaria, începând cu 2015.

Colaborări ale IEA cu alte institute în cadrul unor proiecte bilaterale:

- Proiect de cercetare bilateral România-Polonia 2016-2018, cu Institute of Rural and Agricultural Development (IRWIR PAN) al Academiei de Științe a Poloniei, “R&D expenditures for agriculture in the context of the EU policy of increasing competitiveness by transfer of knowledge”), **2 vizitatori**;
- Proiect de cercetare bilateral România-Republica Moldova 2015-2020, cu Institutul Național de Cercetări Economice Chișinău al Academiei de Științe a Moldovei, „Economia agroalimentară în România și Republica Moldova – decalaje, evoluții, convergențe”, **2 vizitatori**;
- Proiectul *Productivity and Efficiency in the Romanian and Hungarian Agriculture*, director Dan-Marius Voicilaș, competiție în cadrul “Romanian Academy – Hungarian Academy of Sciences Joint Research Project Proposal”, finanțator Academia Română și Academia Ungară de Științe, durata 2018-2020, **3 vizitatori**.

Participări ale cercetătorilor din IEA la proiecte derulate de alte instituții:

- Titlu proiect: *Study on Agriculture based on a quantitative model and quantitative and qualitative indicators, Armenia*, team leader Crina Turtoi, FWC BENEFICIARIES 2013 - LOT 1: Rural Development, EuropeAid/132633/C/SER/multi, finanțator Comisia Europeană, durata februarie 2018 - decembrie 2018.
- Titlu proiect: Elaboration of the publication: 2010 World Census: “Main Results and Metadata by countries”, FAO Statistical Development Series 17, Crina Turtoi, expert, Senior statistician, ESS Statistics Division/ES, Project GF. ESSDD.RA6020100CT69, HQs Rome, Italy, durata mai 2018 -aprilie 2019.
- Titlu proiect: Linking Actors, Instruments and Policies through Networks (LIAISON), competiția H2020 (Marius Voicilaș, membru Stakeholder group), finanțator Comisia Europeană, durata 2018 - 2022.
- Proiectul Horizon 2020: Field Book Agro Application (FBAA), BitSoftware, 2017, finanțat în cadrul Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa prioritară 2 – Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Măsura: Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere, 2017 - 2019 (Iuliana Ionel)

9. Manifestări științifice organizate de IEA, participări ale cercetătorilor în comitete științifice sau cu lucrări la conferințe internaționale și naționale

Organizator principal:

- Sesiunea științifică internațională Cercetări de economie agrară și dezvoltare rurală cu tema "Piețele agricole și spațiul rural în contextul modernizării și simplificării politicii agricole comune", organizată de IEA în colaborare cu IEA Belgrad, IEA Sofia, INCE Chișinău și ICEADR București, 11 decembrie 2018, COȘ, București
- Workshop-ul "Coordonate privind starea agriculturii și dezvoltării rurale în Regiunea de Dezvoltare Nord Est a României", în cadrul proiectului SURE-Farm, organizatori: ICES Gh. Zane și Institutul de Economie Agrară, Academia Română, 20 noiembrie 2018, Iași
- Conferința "Strengthening European identity through Cohesion Policy, first findings and policy recommendations from the PERCEIVE project", organizată de IEA, 25 - 26 octombrie 2018, la sediul World Bank Office, București
- Workshop-ul "Experiențe regionale în Politica de Coeziune: analiza comparativă a nouă regiuni europene, Regiunea de Dezvoltare Sud-Est România", organizat de IEA în cadrul proiectului PERCEIVE, 13 septembrie 2018, Brăila
- Masa rotundă "Viitorul plăților directe în dezbateră fermierilor", organizată de IEA și Asociația Producătorilor de Porumb din România, 29 martie 2018, sala Luxemburg, INCE, București

Organizator secundar:

- Conferința internațională cu tema: "Tourism in function of development of the Republic of Serbia", organizată de Faculty of Hotel Management and Tourism in Vrnjačka Banja, University of Kragujevac, Serbia, 31 mai-2 iunie 2018
- Conferința internațională cu tema: "European Agriculture and Food Value Chain: Dynamics and Innovations", IEA Sofia, Bulgaria, 22-24 octombrie 2018
- Simpozionul internațional cu tema: "Economie Agrară și Dezvoltare Rurală – Realități și perspective pentru România", ICEADR- ASAS, 15 noiembrie 2018
- Conferința internațională cu tema: "Sustainable agriculture and rural development in terms of the Republic of Serbia strategic goals realization within the Danube region", IAE Belgrad, Serbia, 13-14 decembrie 2018

10. Granturi/proiecte câștigate în competiții naționale/europene

Proiecte în derulare:

- Titlu proiect: *PERCEIVE Perception and evaluation of Regional and Cohesion Policies by Europeans and Identification with the values of Europe*, H2020, REFLECTIVE-3-2015, responsabil IEA **Monica-Mihaela Tudor**, organismul finanțator: Comisia Europeană, perioada 2016-2019, valoare totală proiect 163 mii euro, din care 55 mii euro pentru 2018;
- Titlu proiect: *SURE-Farm Towards SUsustainable and REsilient EU FARMing systems*, responsabil IEA **Camelia Gavrilesu** – responsabil pentru partenerul IEA, H2020, SFS-31-2016, organismul finanțator: Comisia Europeană, perioada 2017-2021, valoare totală proiect 100 mii euro, din care 49 mii euro pentru 2018;
- Titlu proiect: *LIFT Low – Input Farming and Territories – Integrating Knowledge for Improving Ecosystem based Farming*, H2020, SFS-29-2017, responsabil IEA **Marioara Rusu**, organismul finanțator: Comisia Europeană, perioada 2018-2022, valoare totală proiect 112 mii euro, din care 10 mii euro pentru 2018;
- Titlu proiect: *Tehnologie pentru utilizarea datelor Copernicus în scopul monitorizării dinamicii terenurilor agricole din România în contextul tranziției economice și a Politicii Agricole Comune*. Acronim: TEC-LAND, responsabil IEA **Mihai Alexandru Chițea**, competiția: Programul de Cercetare-Dezvoltare-Inovare pentru Tehnologie Spațială și

Cercetare Avansată - STAR 2016, organismul finanțator: Agenția Spațială Română – ROSA, perioada 2017- 2019, valoarea totală 98 mii lei, din care 31 mii lei pentru anul 2018;

- Titlu proiect: „Dezvoltarea competențelor profesionale pentru fermieri” în județele Iasi, Brașov, Bihor, Neamț, Vaslui. Coordonator Universitatea ”Dunarea de Jos” Galați, 2016, AFIR, IEA reprezentat de **Iuliana Ionel și Mariana Grodea**.

Concluzii și propuneri

Activitatea de cercetare desfășurată în IEA are ca repere fundamentale: performanța instituțională; calitatea lucrărilor științifice; racordarea la fluxurile mondiale de idei; managementul performant al resurselor umane.

Principalele direcții de cercetare sunt axate pe: evaluări prospective ale locului și rolului sectorului agroalimentar în economia națională, studierea impactului Politicii Agricole Comune asupra veniturilor fermierilor, a structurilor agrare și a eficienței fermelor, evaluarea funcționării piețelor agricole, a filierelor și a stării securității alimentare; dinamica schimbărilor socio-economice în spațiul rural și implementarea modelelor instituționale necesare procesului de diseminare a practicilor de inovare socială.

Pentru întărirea capacității instituționale a IEA ne propunem identificarea, împreună cu INCE și celelalte institute componente, a unor instrumente (pe cât posibil cu finanțare de la bugetul de stat) pentru investiții în infrastructura informatică, în condițiile în care cele mai multe proiecte europene pentru cercetare (de tipul H2020) nu prevăd fonduri pentru achiziția de tehnică de calcul și nici de soft-uri specializate. De asemenea, ar fi utilă și identificarea unor surse regulate de finanțare a cheltuielilor de deplasare la manifestări științifice unde sunt prezentate rezultatele lucrărilor din planul de cercetare al Academiei, dar și a cheltuielilor de transport pentru schimburile interacademice.

TABEL cu rezultatele IEA în 2018

	Resurse umane					Formare		Articole publicate					Cărți publicate			Capitole în cărți publicate			Premii		Citări ale lucrărilor anterioare în 2018	Conferințe organizate/Coorganizate	Participări la conferințe	Raportare de interes public
	Cercetători.	Cond. doct.	Dr.	Drd.	Post Doc	Dr d. îndru ma ț i	Pos-doc îndru ma ț i	Reviste ISI străină -tate	Reviste ISI România	Volume ISI Proceedings	Re-viste index ate BDI	Alte reviste	în străină -tate	EAR	în țară	în străi nă -tate	E A R	în țară	în străi nă -tate	în AR				
Institutul de Economie Agrară	23	1	21	6	5	0	0	3	1	9	44	34	0	2	4	5	1	0	0	0	192	5/4	114	6